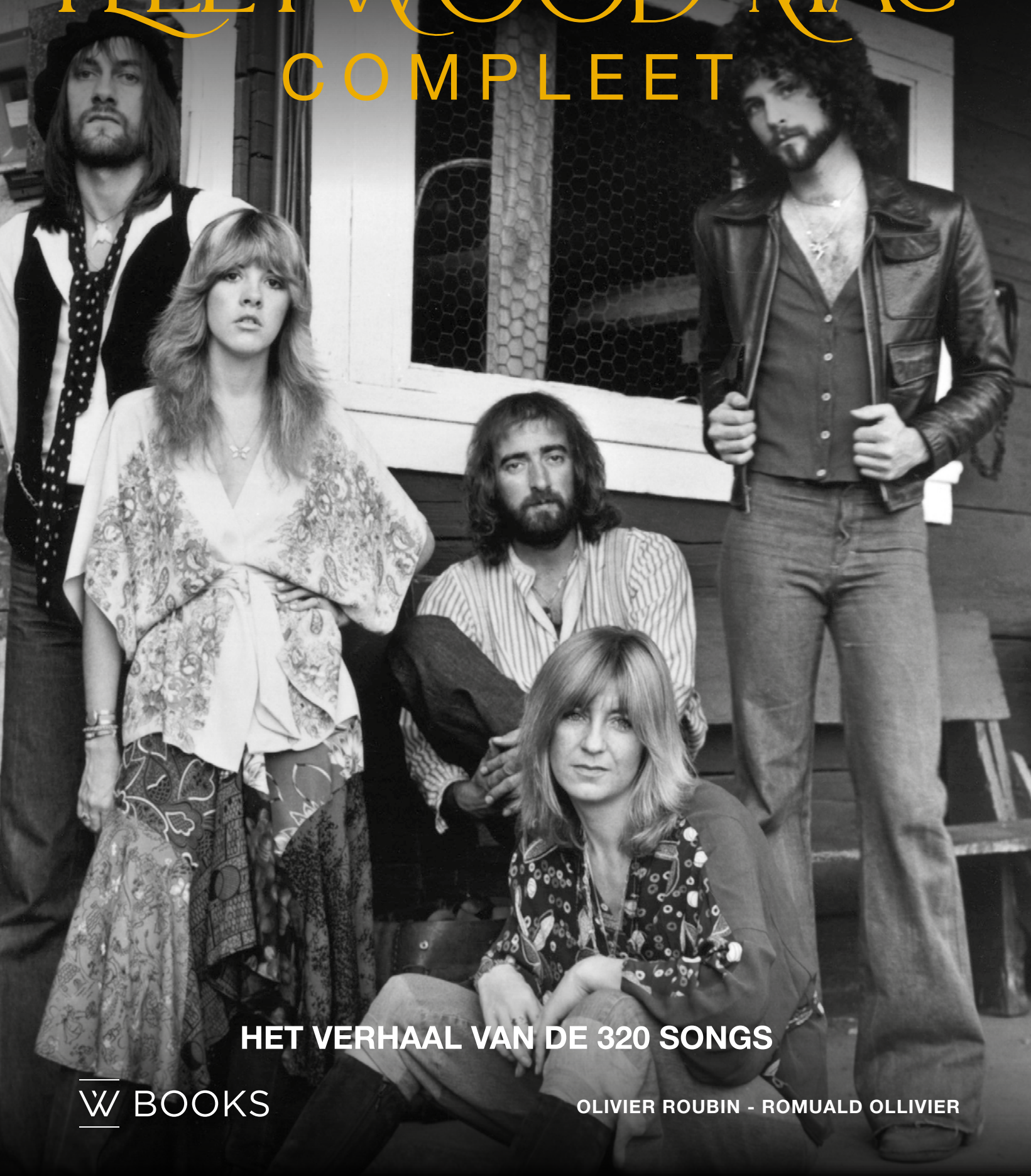

FLEETWOOD MAC

COMPLEET

HET VERHAAL VAN DE 320 SONGS

W BOOKS

OLIVIER ROUBIN - ROMUALD OLLIVIER

INHOUD

07_ De vijftien levens van Fleetwood Mac

08_ De vijftien line-ups van Fleetwood Mac

10_ Mick Fleetwood, het enfant terrible

12_ Peter Green, de blues aan de wieg

14_ De wortels van Fleetwood Mac

20_ Jeremy Spencer, de gitarist met twee gezichten

22_ Het concert van 13 augustus 1967

24_ De Britse blues boom

28_ Single *I Believe My Time Ain't Long* /
Rambling Pony

30

70

102

140

156

198

224

242

264

288

310

350

396

436

468

498

526

552

580_ De tournees 2003-2013

582_ Extended Play

586_ Het einde van de 'Rumours Five'

590_ Het einde van Fleetwood Mac

592_ De dood van de oprichter

594_ Discografie

598_ Woordenlijst

600_ Bibliografie

602_ Register

607_ Fotoverantwoording

Het gitaartalent van Peter Green springt er niet meteen uit voor Mick Fleetwood (hier rond 1968), die sceptisch is over zijn toetreding tot The Looners.

The Looners van Peter Bardens geeft de Britse blues een waardevol geschenk, als de band Mick Fleetwood en Peter Green op kerstavond 1965 samenbrengen voor een auditie (hier omstreeks 1967).

DE WORTELS VAN FLEETWOOD MAC

Hoe ongedwongen en onschuldig ze aanvankelijk ook waren, de ontmoeting tussen John Lennon en Paul McCartney op het feest van de St. Peters kerk, of die van Mick Jagger en Keith Richards op het perron van het station in Dartford behoren tot de rockgeschiedenis. De ontmoeting tussen Peter Green en Mick Fleetwood is hierop geen uitzondering en het is de eerste stap naar het wilde avontuur van Fleetwood Mac.

De beslissende auditie op 24 december 1965

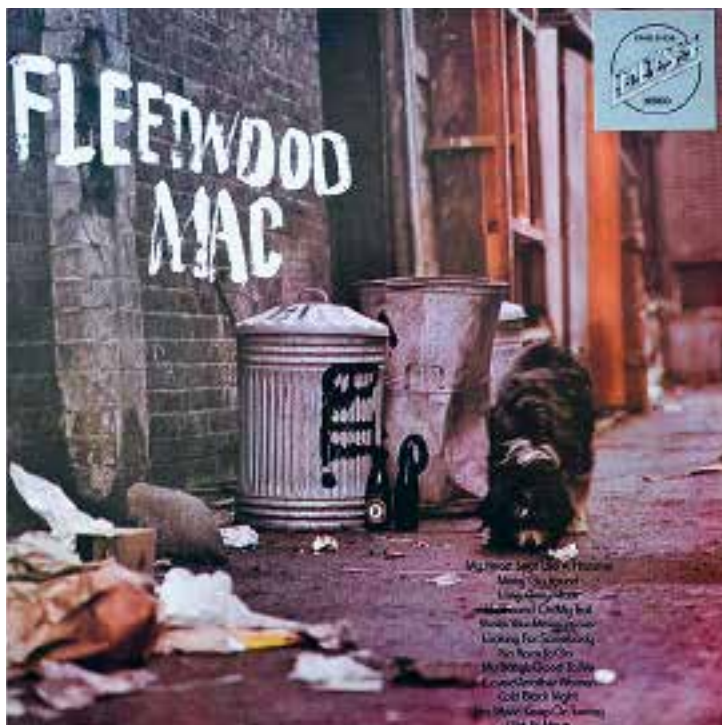
Op kerstavond zouden Peter B's Looners het voorprogramma verzorgen van Georgie Fame And The Blue Flames. Maar die dag zijn de bandleden meer bezig met het rekruteren van hun nieuwe gitarist dan met het concert van die avond. Ze casten een jonge, ruige muzikant genaamd Peter Green. Mick Fleetwood en Dave Ambrose, die de ritmesectie vormen, kijken elkaar bedenkelijk aan. Peter Bardens, de organist en oprichter van Peter B's Looners, kan daarentegen zijn ogen niet van de handen van de jonge kandidaat afhouden. Hij wrijft verwoed over de hals van zijn gitaar, terwijl hij met precisie het spel een van zijn favoriete bluesmannen, Freddie King, nadoet, voordat hij een solo improviseert op een traditionele bluestoonladder. Op de bijeenkomst na de auditie lopen de meningen zeer uiteen. Mick de drummer en Dave de bassist zagen Green, die aan het begin van de auditie had gezegd dat hij slechts beperkte ervaring als gitarist had, als een opschepper van de

eerste orde. En ondanks hun beperkte gitaarkennis zijn ze niet onder de indruk van zijn optreden. Maar het heeft een sterke indruk op Peter Bardens gemaakt, die iets groots in Green ziet: 'Hij nam me apart en zei: "*You've got the wrong idea, this guy is special*";'¹ herinnert Mick Fleetwood zich, die na verloop van tijd in zal zien hoe fout zijn eerste beoordeling was. Toegegeven, Greens talent was nog een beetje... groen, en hij had nog niet alle subtiliteit van zijn instinctieve spel ontwikkeld, maar het zaadje was geplant. 'Ik kan zonder aarzeling zeggen dat Peter Green de meest briljante muzikant is met wie ik ooit heb gespeeld', zal Mick Fleetwood achteraf in 2014 zeggen. 'Als het goed met hem ging, kon hij zich meten met genieën als Miles Davis. Net als Miles zei Peter dingen over muziek die ik als jongeman niet begreep, maar die ik nooit ben vergeten en die vandaag, na een leven lang spelen, volkomen logisch zijn. Hij was mijn mentor, mijn leraar, mijn aanvoerder en, voor een tijdje, mijn beste vriend.'²

Greens eerste stappen bij de Looners

De virtuositeit van Peter Green, die dus toch wordt aangenomen, komt zowel tot uiting in de eerste periode van de band (toen de naam werd afgekort tot Peter B's en de band alleen nog maar instrumentale nummers speelde), als in de tweede, wanneer er een ware evolutie plaatsvindt. De band gaat dan verder onder een nieuwe naam, Shotgun Express, en neemt

De hoes van het eerste album van Fleetwood Mac met zijn zielige foto. Om het van het gelijknamige album uit 1975 te onderscheiden wordt het vaak 'The Dog And Dustbin' (De hond en de vuilnisbak) genoemd.

John McVie (rechts op deze foto van de band uit 1968) sluit zich eindelijk aan bij de band die het voorvoegsel van zijn achternaam draagt, Mac. Dit betekent ook 'zoon van' in Gaelische talen.

BLUES EXPRESS

Terwijl John McVie nog aarzelt om The Bluesbreakers te verlaten en zich aan te sluiten bij de band die zijn naam al draagt, tikkert Fleetwood Mac hard aan de weg. Na een reeks concerten in Londense clubs in september 1967 plannen de gebroeders Gunnell, hun agenten, een tournee tussen 4 oktober en 8 december. Met deze tournee verlaten ze de hoofdstad en doorkruisen het land van zuid naar noord, van Southampton naar Manchester. Ze vinden ook nog tijd om hun eerste single op te nemen ('I Believe My Time Ain't Long' / 'Rambling Pony'), die in november wordt uitgebracht. Helaas is het enthousiasme van het publiek op deze tournee niet te zien in de hitlijsten, waar de single niet eens op voorkomt.

De vorming van het winnende kwartet

Na verloop van tijd overtuigt McVie zich ervan dat hij er goed aan heeft gedaan bij The Bluesbreakers te blijven, in ieder geval economisch gezien. Maar tijdens een repetitie begin september zorgt een opmerking van Mayall ervoor dat dit radicaal verandert. 'In die tijd had John koperblazers in de band', herinnert de bassist zich. 'We waren aan het repeteren in een club toen hij zich naar een van hen omdraaide en zei: "OK, nu improviseer je gewoon." Ik zei, met het snobisme van een authentieke bluesman, "Ik dacht dat dit een bluesband was, geen jazzband!"' De doorgaans rustige artiest wordt ineens witheet. 'Ik ben meteen naar de overkant van de straat gegaan om Peter te bellen en te vragen of hij nog steeds wilde dat ik bij de band kwam.'⁹ Peter, die er zeker van was dat John uiteindelijk overstag zou gaan, heeft nu twee muzikanten

voor dezelfde positie. Bob Brunning is niet verrast of beledigd als hij door de komst van McVie wordt weggestuurd, hij wist van begin af aan dat hij bij gebrek aan beter was aangenomen en dat hij op een schietstoel zat. De 'Mac' van Fleetwood Mac komt nu eindelijk tot zijn recht!

Van zijn kant maakt Mick Fleetwood er geen geheim van dat hij zeer blij is met de komst van zijn vriend: 'Hij verbetert mijn muzikale expressie en ik doe dat ook voor hem. Stel je voor dat je op natuurlijke wijze kunt uitdrukken wat je voelt en dat je een partner vindt die je zo perfect begeleidt dat niemand hoeft te praten, nou, zo was het ongeveer. Stel je voor dat je dat jarenlang samen kunt doen. Hij [John] blijft de constante in een leven vol ups en downs. [...] Toen John McVie zich bij ons voegde, werden we deze muzikale gigant, die overal op voorbereid was. We namen 's avonds laat op in de studio nadat we urenlang in louches bluesclubs hadden gespeeld en al doende werden we een goed geoliede machine. Ik kan het niet vaak genoeg zeggen, John heeft me alles geleerd, zijn spel bevrijdde me en maakte dat ik een betere drummer werd. Met zo'n sterk bandlid erbij konden Peter en Jeremy hun talent als nooit tevoren laten ontplooiën.'²

De scheiding tussen Brunning en Fleetwood Mac verloopt soepel. Bob vindt al snel een baan bij Savoy Brown, waar hij slechts een jaar blijft, alvorens de muziekwereld te verlaten om leraar te worden op een basisschool. Ondanks de situatie onderhoudt hij uitstekende relaties met zijn voormalige partners. Zozeer zelfs dat hij bij ze is tijdens enkele opnamesessies voor hun eerste album. 'De sessies duurden van het begin

De band, die in een dip zit,
moet het zonder zijn
belangrijkste componist,
Peter Green, stellen.
Gelukkig kunnen ze rekenen
op Christine McVie.

Peter Green is zichzelf
niet meer na het
incident in München.
Eind mei 1970 kondigt
hij zijn vertrek bij
Fleetwood Mac aan.

HET LEVEN ZONDER PETER GREEN

1970

Net terug van hun Amerikaanse tournee staan de leden van Fleetwood Mac alweer op het punt te vertrekken, ditmaal voor een reeks concerten in Europa. Deze zullen plaatsvinden in maart en april 1970 en rond die tijd besluiten Jeremy Spencer en John om samen met hun vrouwen, Fiona en Christine McVie, een huis met zes slaapkamers in Hampshire te huren. Iets later nemen Mick Fleetwood, Danny Kirwan, hun respectievelijke vriendinnen en een groot deel van het toerteam van Fleetwood Mac ook hun intrek in dit grote huis, dat een voormalige hopdrogerij is met de bijnaam 'Kiln House' ('het ovenhuis'). Tot dan toe woont Danny in Brixton, Jeremy in Paddington en Mick in Kensington, en het is altijd moeilijk om samen te komen voor de repetities. Verhuizen naar Londen zou suïcidaal zijn geweest: de grote stad biedt veel te veel verleidingen. Het is wel vreemd dat Peter Green niet deelneemt aan dit gezamenlijke avontuur en zijn eigen weg gaat. Vooral omdat het vooruitzicht van een bucolisch toevluchtsoord prima bij zijn idealen zou hebben gepast. In plaats daarvan blijft de gitarist bij zijn ouders wonen tot het geplande vertrek naar Parijs, waar ze hun nieuwe Europese tournee beginnen met een concert in de Olympia op 7 maart 1970. Op de eerste data van de tournee geven de muzikanten de indruk dat ze uit elkaar aan het drijven zijn en weinig meer met elkaar spreken, terwijl Peter Green zich steeds meer isoleert. Sinds hij zich heeft gerealiseerd dat de andere bandleden niet door willen gaan met zijn liefdadigheidsidee, is hij radicaal veranderd: hij heeft zijn haar en baard laten groeien, draagt toga's met een gigantisch houten kruis en in de interviews die hij geeft praat hij nu alleen nog maar over God. In

deze artikelen worden zijn woorden in het beste geval verdraaid en in het slechtste geval uit hun verband gerukt, waardoor hij als een gek wordt afgeschilderd. Peter Green maakt er geen geheim meer van dat hij gefrustreerd is door de beperkte speelruimte die zijn rol in Fleetwood Mac hem biedt en hij begint een solocarrière te overwegen. Hij weet dat een succesvolle band, onder druk van de fans, minder risico's neemt en zijn creatieve ruimte beperkt. Zoals velen voor hem vraagt hij zich af in hoeverre hij trouw kan blijven aan zijn idealen als het langverwachte succes eenmaal daar is.

Het vreemde incident in München

Op 18 maart 1970 is de band in West-Duitsland voor een serie van zes concerten. Peter Green, hoewel gefrustreerd omdat zijn partners niet mee willen doen aan zijn liefdadigheid, lijkt plezier te hebben in het spel. Niet alleen op zijn eigen nummers, maar ook op die van Kirwan en Spencer. In werkelijkheid is hij nogal humeurig en heeft zo zijn dagen. Zijn humeur lijkt op de 18e in Hannover misschien opgewekt, bij aankomst in Berlijn de volgende dag laat hij een sombere, meer introverte Peter Green zien. De volgende dagen speelt Fleetwood Mac in Hamburg, Düsseldorf en München, met in principe een laatste concert op 24 maart in Neurenberg. In Beieren staat het concert gepland voor zondag 22 maart in het Circus Krone. De show wordt opgeschrikt door een aantal incidenten, waaronder een confrontatie tussen de politie en enkele toeschouwers.

Na het concert worden Peter Green en Danny Kirwan meegevraagd door twee mooie vrouwen van de hippiegemeen-

BOB WESTON, DE MAN ACHTER DE SCHERMEN

De gitarist met de bakkebaarden componeert 'Caught In The Rain' en neemt deel aan de conceptie van 'Forever' voor Fleetwood Mac.

Net als Mick Fleetwood groeit Bob Weston op in een gezin dat zijn leven aan het vaderland heeft gewijd. De Fleetwoods bij de Royal Air Force, de Westons bij de marine. Hij wordt geboren als Robert Joseph Weston, op 1 november 1947 in Plymouth, Devon. Bob begint met vioolspelen en stapt op twaalfjarige leeftijd, als hij de blues ontdekt, over op de gitaar. Halverwege de jaren '60 verhuist hij naar Londen, ervan overtuigd dat hij van zijn passie kan leven. Hij komt in Parijs terecht, waar hij lid wordt van de beatgroep The Kinetic. Met deze band speelt hij onder andere in het voorprogramma van Jimi Hendrix en Chuck Berry, als die tijdens hun tournee Frankrijk aandoen. De groep profiteert van de opkomst van de Franse beatgolf en tekent bij het lokale label Disques Vogue. Het label brengt in 1967 in Frankrijk het album *Live Your Life* en de EP's *Live Your Life* en *Suddenly Tomorrow* uit. Ondanks hun potentieel gaat de band het jaar daarop uit elkaar en Bob keert in april 1968 terug naar Londen. Hij vindt een band die meer aansluit bij zijn muzikale verlangens. Black Cat Bones speelt een heavy rockstijl en hij neemt de positie van leadgitarist over van Paul Kossoff. Maar de samenwerking houdt geen stand en Bob verlaat de band eind 1968. Hij kiest dan voor een minder zichtbare, maar financieel interessantere positie: hij wordt sessiemuzikant en werkt zowel in de studio als op het podium. Dit leidt tot een reeks optredens met Ashman Reynolds, Chimera, Graham Bond en Long John Baldry.

De Fleetwood Mac-ervaring

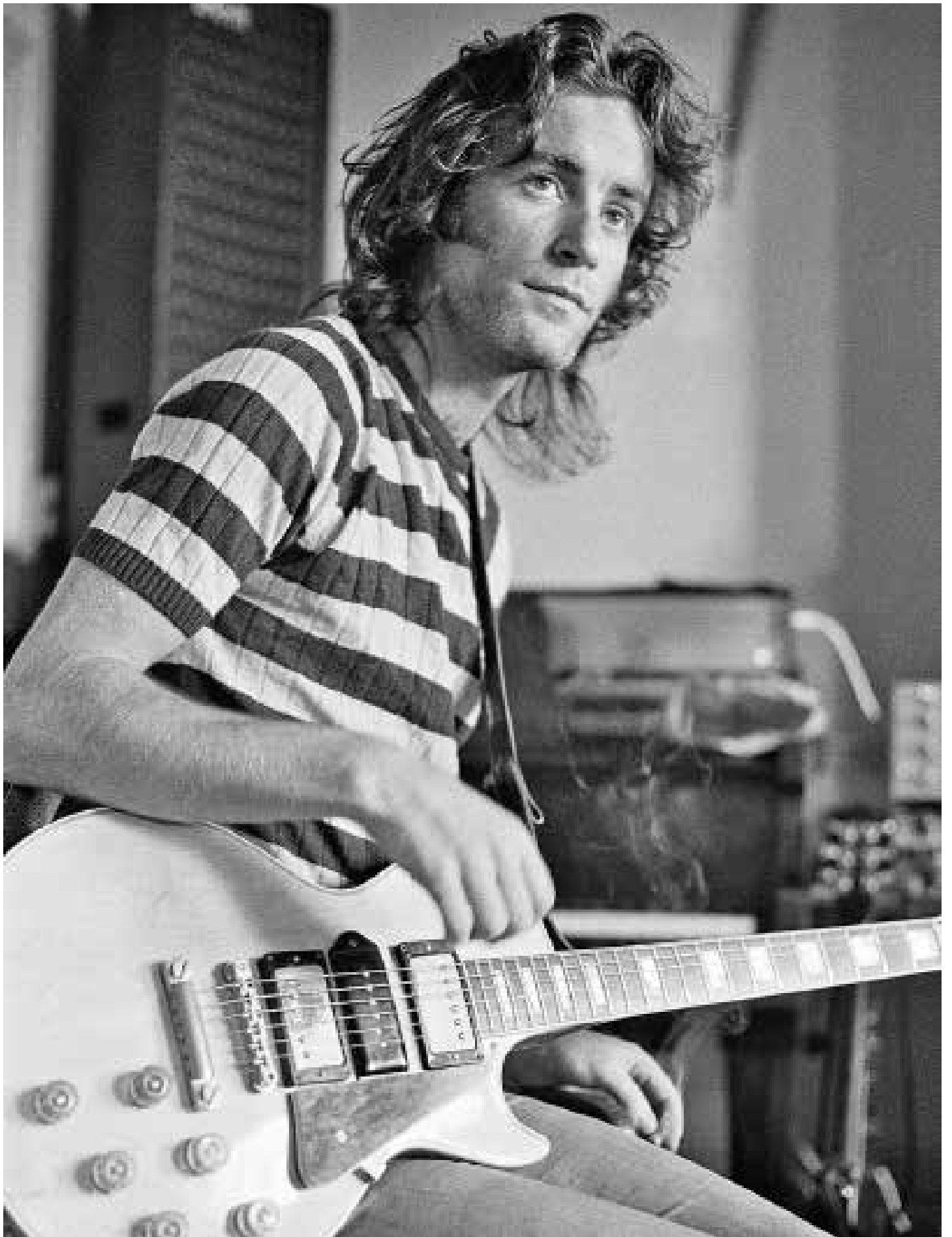
Zijn regelmatige samenwerking met Long John Baldry zorgt ervoor dat hij meerdere malen de bandleiden van Fleetwood Mac ontmoet, met wie de blonde rhythm-and-bluesgigant de affiche deelt. Hij valt op bij de band, die gevormd wordt door Fleetwood, McVie en Welch. Dus als Danny Kirwan wordt ontslagen, ligt zijn vervanger voor de hand. De combinatie van de twee Bobs is veelbelovend. Westons veelzijdigheid stelt hem in staat om met gemak van het bluespad af te wijken, zijn spel is vaardig en instinctief en hij kan ook nog eens op andere instrumenten spelen. Dit laat hij zien door harmonica en banjo te spelen op 'The Derelict', een compositie van Dave Walker, die andere nieuwkomer in september 1972. De door de leden van Fleetwood Mac beloofde artistieke vrijheid blijft echter uit. Christine McVie en Bob Welch houden alle controle over het songmateriaal en aan het einde van de opname van *Penguin* heeft Bob Weston slechts één instrumentaal nummer kunnen maken, 'Caught In The Rain'. Hij houdt zich in en zegt tegen zichzelf dat als ze tevreden over hem zijn, hij vanzelf meer verantwoordelijkheid zal krijgen op *Mystery To Me*. Ondanks enkele memorabele bijdragen (zoals zijn slide-intro op 'Why') en een co-compositie ('Forever'), wordt zijn inspiratie telkens weer afgeremd door

de andere musici. Zijn verleden als sessiemuzikant heeft hem echter onbaatzuchtigheid geleerd en dus denkt hij er niet over de band te verlaten. Hij creëert een plekje voor zichzelf en blinkt vooral uit met zeer overtuigende liveprestaties. Helaas is het geen muzikale kwestie die de harmonie, die hij beet bij beetje met de Mac-leden aan het opbouwen is, zal verstoren. Sinds zijn komst bij Fleetwood Mac is Bob Weston heel bevriend geraakt met Jenny Boyd, de vriendin van Mick. Ze heeft altijd het gevoel dat ze buitengesloten wordt en vindt in hem eindelijk een luisterend oor. Hun platonische vriendschap verandert echter al snel in een passionele verhouding. Mick, die het goed kan vinden met Weston, komt er uiteindelijk in 1973 pas achter. Eerst denkt hij dat hij de beproeving te boven kan komen en met hem kan blijven samenwerken. Maar de smaak van het verraad is te bitter. Uiteindelijk bespreekt hij het met de andere bandleiden en iedereen is het erover eens dat een breuk onvermijdelijk is.

Terug naar de anonimiteit

Bob Weston keert eind 1973 terug naar Londen. Er is sprake van een mogelijke samenwerking met George Harrison, de ex-Beatle die nu solo is gegaan, maar dat wordt niets. In plaats daarvan begint hij voor Murray Head te spelen, zowel op tournee als in de studio. Hij draagt in 1975 dan ook bij aan het album, met de gelijknamige hit, *Say Ain't So*. Datzelfde jaar treedt hij toe tot de Steve Marriott All Stars, maar hij wordt alweer snel ontslagen als Marriott besluit om zelf de leadgitaar te spelen. Hij keert terug naar zijn schaduwrol als sessiemuzikant. In 1979 krijgt het creatieve virus hem weer in zijn greep en neemt hij zijn eerste soloalbum op, *Nightlight*, in de Basing Street Studios en de Roundhouse Studios. Er komt een eerste single uit 'Silver Arrow', maar deze krijgt geen erkenning. Hij geeft niet op en komt in 1980 met een tweede album, *Studio Picks*. Tot ieders verbazing geeft Mick Fleetwood acte de présence op het nummer 'Ford 44', wat aantoonde dat de strijdbijl tussen de twee oude vrienden weer begraven is. Maar ook dit nummer haalt de hitlijsten niet. Hij probeert het in 1985 nog een laatste keer met een single die meer pop klinkt, 'Desire', maar deze keer helaas ook zonder succes. Bob Weston geeft het op en keert terug naar het leven van sessiemuzikant. Hij gaat daarnaast wel andere dingen doen en werkt in de jaren '80 en '90 ook voor film en televisie. In 1999 voegt hij met *There's Heaven* toch nog een derde album toe aan zijn solocarrière. Een carrière die zeer anoniem eindigt, want hij speelt dan alleen nog af en toe met een amateurband, Mad Dog Bites.

De zanger en gitarist sterft eenzaam aan een maagdarmbloediging als gevolg van cirrose. Zijn lichaam wordt op 3 januari 2012 door de politie gevonden. Hij is 64 jaar geworden.

De band staat traditiegetrouw nooit samen op de album-hoes, zo ook niet op *Fleetwood Mac*.

Op deze groepsfoto uit 1975 legt John McVie, met een knipoog naar de hoes, zijn handen op het hoofd van Mick Fleetwood alsof hij een kristallen bol raadpleegt om de toekomst van de nieuwe bezetting te voorspellen.

VOOR DE MAC'FANS
Fleetwood Mac krijgt de bijnaam *The White Album* omdat er geen andere kleuren op de hoes te zien zijn dan zwart en wit en om het te onderscheiden van de gelijknamige lp uit 1968.

DE LANCERING

Het is 31 december 1974 als Mick Fleetwood de telefoon oppakt en Lindsey Buckingham belt. Hij heeft niet veel te verliezen. Zijn groep staat opnieuw op instorten na het vertrek van Bob Welch, want dit betekent het abrupte einde van de negende bezetting van Fleetwood Mac. De producer Keith Olsen – die Mick een paar weken eerder heeft ontmoet in de Sound City Studios, toen hij op zoek was naar een plek om het volgende album op te nemen – had zijn lof over de gitarist niet onder stoelen of banken gestoken. Hij liet Mick 'Frozen Love' horen, een nummer van Lindsey met Stevie Nicks, dat Olsen heeft geproduceerd. Mick was meteen onder de indruk. Dus als er opnieuw donkere wolken boven Fleetwood Mac samenpakken, denkt de drummer er serieus over na om Bob Welch te laten vervangen door Lindsey Buckingham.

Het geluiskoppel

Na enige aarzeling – hij hoopt nog steeds met Stevie Nicks als duo door te breken – stemt de koppige Lindsey ermee in om zich, samen met zijn vriendin, bij de groep aan te sluiten. Voor Stevie is het onverdraaglijk geworden dat hun muzikale project niet van de grond komt en ze is de financiële ellende die er mee gepaard gaat flink zat. Ze is dan ook heel blij met het nieuws in de groep te worden opgenomen. En als het niets wordt kunnen ze altijd nog terug naar hun duo, toch? Mick, die eigenlijk alleen Lindsey wilde inhuren, wil er wel zeker van zijn dat Christine McVie niet tegen de komst van een tweede zangeres is. De artieste hoeft nooit per se in de schijnwerpers te staan, maar om er zeker van te zijn dat het klikt tussen de twee vrouwen organiseert hij een ontmoeting in een Mexicaans restaurant in Los Angeles. Tot zijn aangename

verrassing raken de twee zangeressen onmiddellijk bevriend. Na een paar margarita's wendt Mick zich tot Lindsey en Stevie en vraagt officieel of ze bij Fleetwood Mac willen komen. Na een korte blik met elkaar te hebben uitgewisseld, glimlacht het stel en zegt ja. De tiende incarnatie van de band is een feit. 'Ik heb altijd het gevoel gehad dat Fleetwood Mac diepgang en lotsbestemming heeft. We deden altijd alles op instinct', legt Mick uit in zijn autobiografie. 'Niemand heeft ooit auditie gedaan voor Fleetwood Mac en dat is een van de redenen waarom er altijd iets bijzonders aan de hand was met die band. Ik had altijd het gevoel dat er daarboven ergens een kleine magische ster over ons waakte. Sommige mensen waren voorbestemd om deel uit te maken van deze groep.'⁴

Een paar dagen na hun eerste ontmoeting keert Christine McVie terug naar Engeland om haar familie te bezoeken, terwijl John en Mick van de gelegenheid gebruikmaken om Lindsey voor een repetitie uit te nodigen in een garage aan de Pico Boulevard in Santa Monica. De sessie verloopt idyllisch. De drie musici kunnen het meteen goed met elkaar vinden. Maar het uur der waarheid breekt aan als Christine terugkomt en alle Mac-leden voor het eerst met elkaar repeteren. De osmose is vanaf het begin duidelijk. De vibes zijn goed, er is energie en de twee nieuwkomers passen perfect in het plaatje: Lindsey's veelzijdige gitarenspel is indrukwekkend en Stevie's charisma – een soort mix tussen een hippie-achtige dichteres en een aantrekkelijke cowgirl – geeft een mystieke dimensie aan deze nieuwe versie van de band. Iedereen voelt meteen aan dat Lindsey Buckingham en Stevie Nicks, met hun popprecisie en naakte emotie, definitief het DNA van Fleetwood Mac zullen veranderen, in een formatie die dringend een creatieve vonk nodig had.

1975

Op 25 april 1976 speelt Fleetwood Mac voor een publiek van 57.000 mensen in het Oakland-Alameda County Coliseum, in het kader van het festival *Day On The Green*.

VOOR DE MAC'FANS

Het woord *dreams* komt maar drie keer voor in de tekst: 'It's only me who wants to wrap around your dreams / And have you any dreams you'd like to sell? / Dreams of loneliness' ('Ik ben de enige die zich rond jouw dromen wil wikkelen / En heb je dromen die je graag wilt verkopen? / Dromen over eenzaamheid').

De zangopname van Stevie Nicks op 'Dreams' is zorgvuldig gemaakt: Ken Caillat laat haar acht microfoons testen, voordat hij voor een Sennheiser 441 kiest, en vraagt haar dichter bij het membraan te zingen om de laagste frequenties beter op te kunnen vangen.

Een video die in 2020 viraal ging heeft 'Dreams' opnieuw naar de top van de hitlijsten gehesen (hoogste notering op 21 in de VS). In deze video zien we een onbekende man, Nathan Apodaca, die zichzelf filmt terwijl hij over straat aan het skateboarden is en uit een fles vruchtensap drinkt, op het nummer van Fleetwood Mac dat hij ook meezingt. Stevie, Mick en Lindsey hebben hierna allemaal aan de 'challenge' meegedaan, die eruit bestond de video na te doen en waardoor het nog viraler ging.

gitaarpartijen op en realiseert een prachtige, met zorg voorbereide begeleiding met een volumepedaal, waardoor zijn spel een soort nonchalance krijgt. Zijn gitaarspel geeft een perfecte aanvulling op het verhaal van Nicks. Aanvankelijk was Lindsey niet helemaal tevreden over zijn optreden. Zijn eerste opnames hadden een zeer heldere sound en hij vond dat er niet genoeg verschil was tussen de coupletten en de refreinen, waar hij een pakkender geluid voor zocht. Hij brengt verschillende uren door met Ken Caillat die de knoppen bedient, voordat hij blij is met het resultaat. Het hele nummer is gebaseerd op slechts drie akkoorden en wordt gekenmerkt door een sfeervolle, akoestische gitaar en de diepe, stabiele bassound van John McVie. Mick Fleetwood zorgt voor een stevige groove op de drums, die hij verrijkt met een paar conga's, terwijl Christine het arrangement elegant aankleedt met onopvallende, maar essentiële keyboards, waarvan ze de geluiden mengt. Ze gebruikt hiervoor het emblematische Hammondorgel en haar beroemde Fender Rhodes.

Maar hoewel de structuur van het nummer heel vanzelfsprekend is en simpel klinkt, heeft Lindsey Buckingham er een aantal serieuze wijzigingen in aangebracht. Christine McVie herinnert zich: 'Lindsey kwam met zijn vindingrijkheid ten tonele en hij heeft met identieke akkoorden drie verschillende secties gemaakt, waardoor elke sectie compleet anders klonk. Hij wekte de indruk dat er een rode draad tussen liep.'⁸³

De vocale prestatie van Stevie is ook van essentieel belang voor het succes van 'Dreams'. Het is een van de eerste opnames van haar zang die bewaard zal blijven (samen met de drums), ondanks de ontelbare overdubs die ze later nog maakt voor *Rumours*. Ken Caillat herinnert zich: '[Toen] ze die vocale

opname deed, was ze zo geïnspireerd dat het op een bepaalde manier onmogelijk voor haar was om het identiek te reproduceren. We hebben misschien wel 25 keer geprobeerd om erop terug te komen en het opnieuw op te nemen, maar ze kon het niet beter zingen dan de manier waarop ze het die eerste keer deed. Ik weet niet wat dat zegt, maar het laat je zien dat er iets is met bepaalde mensen... ze zijn zo geïnspireerd en zo ontroerd, het is prachtig. Als producer moet je je realiseren wat een voorrecht het is om iets moois te maken als je zo'n prestatie in handen hebt.'⁸⁰ Haar achtergrondzang heeft Stevie daarentegen ontelbare keren overgedaan, iedere maand opnieuw, in iedere studio waar ze komen, en het is pas in oktober 1976 dat ze de laatste hand aan het nummer legt.

Ondanks dat het nummer onmiddellijk effect heeft, hebben de critici in eerste instantie wat moeite met 'Dreams'. Zoals John Swenson (van *Rolling Stone*), die een commentaar schrijft, dat even scherpzinnig als kortzichtig is: 'Nicks heeft niets op *Rumours* gezet dat te vergelijken is met 'Rhiannon', haar hit van het vorige album. 'Dreams' is een aangenaam, maar nogal zwak nummer en haar nasale manier van zingen is de enige zwakke vocale prestatie op het album.'⁸⁶

Hoe ongelooflijk het ook klinkt, gezien het mondiale succes van *Rumours*, 'Dreams' is de enige single van Fleetwood Mac die op nummer één in de hitlijsten heeft gestaan. In feite stond het nummer één in de Verenigde Staten en in Canada en in de Top 40 in andere landen, in Nederland (op 8), in België (op 22), in Engeland (op 24), in Australië (op 4), in Nieuw-Zeeland (op 6) en in Ierland (op 33).

Als de wereldtournee van *Tusk* voorbij is, is er behoefte aan een nieuw creatief tijdperk.

De sereniteit van Mick Fleetwood, in zijn huis in Bel Air, is slechts schijn. Hij is net ontslagen als manager van de band.

VOOR DE MAC'FANS
Op 23 september 2016 zal er een Deluxe-editie van *Mirage* worden uitgebracht boordevol verrassingen, zoals live-tracks, B-kanten van singles, alternatieve opnames enz.

1982

TERUG NAAR TRADITIONELE POP

Nadat de musici en hun advocaten, tijdens de bijeenkomst in september 1980, spijkers met koppen hebben geslagen en het einde van Mick Fleetwoods mandaat als manager hebben bezegeld, neemt iedereen afstand van de groep. De Mac-leden vinden het allemaal een goed idee om elkaar de tijd te geven hun soloprojecten verder uit te werken. Niemand kan in dit stadium zeggen of dit een voorlopig of een voorgoed afscheid betekent.

Ieder voor zich

In januari 1981 reist Mick naar Accra, in Ghana, om eindelijk een project te realiseren waar hij al drie jaar over nadenkt: hij wil een album opnemen op het Afrikaanse continent. Hij rekruteert lokale musici en maakt *The Visitor*, een album waarop hij wordt bijgestaan door Peter Green op gitaar en zang, op een cover van 'Rattlesnake Shake', door George Harrison (op de twaalfsnarengitaar), op een cover van 'Walk A Thin Line' en door George Hawkins, die de leadzang op de meeste nummers verzorgt, omdat Bob Welch er niet bij is. Welch werd aanvankelijk wel benaderd voor het project, maar is uiteindelijk niet beschikbaar.

Stevie Nicks heeft een onuitputtelijke bron aan liedjes klaarliggen om het album *Bella Donna* samen te stellen. Nu kan ze eindelijk alle nummers gebruiken die ze nooit op *Tusk* heeft kunnen plaatsen (zie p. 328). Ze wordt hierbij geholpen door Jimmy Iovine en Tom Petty. Mick Fleetwoods album *The Visitor*, dat in juni 1981 wordt uitgebracht, bereikt op 29 augustus 1981 een respectabele 43e plaats in de *Billboard charts*, maar Stevies

album (uitgebracht op 27 juli 1981) overtreft alle verwachtingen en staat op 5 september 1981 bovenaan de Amerikaanse hitlijsten. Lindsey Buckingham heeft een wat tragere start en blijft een beetje achter bij zijn collega's. Zijn album *Law And Order*, waarvan de opnamen in februari 1981 zijn begonnen, wordt pas in oktober uitgebracht en komt op 7 november moeizaam op de 32e plaats in de Amerikaanse hitlijsten. Buckingham gaat op dezelfde manier verder als op *Tusk* en maakt experimentele doe-het-zelf-opnames met slechts een multitrack bandrecorder, wat microfoons en een klein mengpaneel. Hij besluit op dit album zijn creativiteit de vrije loop te laten, omdat Mick Fleetwood, teleurgesteld door de resultaten van *Tusk*, hem duidelijk heeft gemaakt dat de volgende producties van Fleetwood Mac fundamenteel anders zullen moeten worden, om de glans van *Rumours* terug te vinden.

Dan hebben we nog John en Christine McVie. John heeft nooit de ambitie gehad een soloalbum uit te brengen en vaart in zijn vrije tijd liever met zijn jacht op zee, in gezelschap van zijn vriendin Julie. Wat Christine betreft, zij is er niet zo op gebrand weer solo te gaan, want de mislukking van haar eerste album, *Christine Perfect*, in 1970, is haar niet in de koude kleren gaan zitten.

Het leven op een kasteel

Terwijl iedereen druk is met zijn eigen projecten, zorgt een artikel in de *New York Post* in maart 1981 voor grote opschudding. Er wordt in aangekondigd dat de groep op het punt staat uit elkaar te gaan. De krant zit er gelukkig ver naast, want de

Tijdens haar korte deelname aan Fleetwood Mac (1993-1995) krijgt de getalenteerde Bekka Bramlett te maken met critici die haar beschouwen als een goedkope versie van Stevie Nicks.

die *Rumours* had opgenomen. Hij zei: “Jeetje, je gaat echt heel snel. Weet je hoe lang we erover hebben gedaan om *Rumours* op te nemen? Vier jaar!” Hij had me dat waarschijnlijk niet moeten vertellen, achteraf bleef ik me afvragen of ik te snel ging en of ik er niet te weinig aandacht aan besteedde.¹⁴⁴

Fleetwood Mac gaat weer op tournee en neemt niet de tijd om de details uit te werken. ‘Onze nieuwe band begon aan een wereldtournee om het terrein voor te bereiden voor *Time*, vijf maanden in 1994 en nog eens vijf in 1995, waarbij we de affiche deelden met Crosby, Stills and Nash, REO Speedwagon en Pat Benatar,’ herinnert Mick Fleetwood zich. ‘We maakten van de gelegenheid gebruik om het repertoire van de jaren ‘60 opnieuw te spelen en in Tokio hadden we zelfs het geluk om Jeremy Spencer voor een paar nummers op het podium te hebben. We toerden over de hele wereld en het was niet gemakkelijk, want als we geen voorprogramma waren of op minifestivals speelden, stonden we op kleine locaties. Dat hadden we nooit moeten doen. Het was naïef van me om te doen wat we altijd hadden gedaan, spelen, een album opnemen en weer op pad gaan, alleen maar omdat dat in het verleden altijd de band in leven had gehouden.’²

Een onvermijdelijk fiasco

Als het album *Time* in oktober 1995 in de winkels komt te liggen, is de band nog steeds onderweg. Omdat Christine

afwezig is, zijn Mick Fleetwood en John McVie nog de enige link met het verleden en de onenigheid tussen Bekka Bramlett en Dave Mason wordt steeds groter.

Time, dat geen echte promotie heeft gehad en waarin een teleurstellende Fleetwood Mac-bezetting te horen is, krijg veel kritiek. Het resultaat is rampzalig. In het Verenigd Koninkrijk komt het album niet verder dan nummer 47 in de album-hitlijsten. In de Verenigde Staten is het een industriële ramp: *Time* haalt zelfs de *Billboard Top 200* niet.

De toch al fragiele eenheid van de band kraakt net als de broze eierschaal die wordt gekozen om de albumhoes te illustreren, waar het hoofd van een baby pinguïn uit tevoorschijn komt. Dit idee voor de hoes komt van Mick Fleetwood en de afbeelding is gemaakt door de fotografen Dale McRaven en Bonnie Nelson. De pinguïn die uit het ei komt staat symbool voor de vernieuwing van de band, die tijd nodig heeft (vandaar de titel van het album) om te groeien, maar het mag niet baten. De commerciële mislukking van het album bezegelt het lot van Dave Mason en Bekka Bramlett en Billy Burnette besluit om zijn solo-activiteiten te hervatten. Achter de schermen bereidt de *Rumours*-bezetting zich voor op een comeback, die werkelijkheid zal worden met *The Dance* in 1997, een album waarvoor Christine McVie bereid is om even uit haar pensioen te komen.

BEKKA BRAMLETT, EEN GEBOREN ZANGERES

Dankzij haar beroemde ouders, Delaney en Bonnie Bramlett, die van 1967 tot 1972 het duo Delaney & Bonnie vormden, groeit Bekka Bramlett (geboren op 19 april 1968 onder de naam Rebekka Ruth Lazone Bramlett) op naast sterren als John Lennon, George Harrison, Gregg en Duane Allman en Eric Clapton. Vanzelfsprekend heeft Bramlett al op vroege leeftijd interesse voor muziek, vooral voor zingen. Haar eerste ervaring met achtergrondzang is op vierjarige leeftijd, als ze op haar vaders soloalbum *Mobius Strip* mag zingen, dat in 1973 uitkomt. Haar bijdrage aan het nummer 'California Rain', hoewel anekdotisch, bepaalt grotendeels Bekka's lot en vanaf dat moment droomt ze er alleen nog maar van om zangeres te worden. Als haar ouders scheiden wordt ze aan de zorg van haar grootmoeder van moederskant toevertrouwd, die haar elke zondag meeneemt naar de kerk. Dankzij deze verandering van omgeving krijgt het jonge meisje een stabielere leven, terwijl haar ouders worstelen om als soloartiest succes te boeken. Helaas krijgen ze daarna allebei te maken met ernstige verslavingsproblemen. Maar deze fysieke afstand tussen Bekka en haar ouders staat haar artistieke dromen niet in de weg: 'Ik dacht even dat ik advocaat zou worden, maar toen bedacht ik dat ik dan een zingende advocaat zou worden', grapt ze. 'Toen wilde ik jockey worden omdat ik van paarden houd, maar toen bedacht ik dat ik dan een zingende jockey zou worden. Ik ben gewoon gemaakt voor muziek.'¹⁴⁴

Van koorzangeres tot zangeres

Bekka begint haar carrière als achtergrondzangeres voor Belinda Carlisle, tijdens de Good Heavens-tournee in 1988, en werkt het jaar daarop mee aan haar album *Runaway Horses*. Haar volgende ervaringen draaien rond glam metalbands, met bijdragen aan projecten van Richie Sambora (de gitarist van Bon Jovi), Warrant en Faster Pussycat. In 1992 wordt ze door Mick Fleetwood gevraagd om bij te dragen aan het album *Shakin' The Cage* van zijn band The Zoo. Nadat ze in 1994 met Joe Cocker heeft gewerkt, krijgt ze weer een telefoontje van Mick Fleetwood, die haar ditmaal vraagt om Stevie Nicks te vervangen: 'Jonge Bekka, de tijd is gekomen dat een van de leden van onze familie wat tijd vrij moet nemen voor haar gezondheid en welzijn. Jij bent mijn eerste keuze om deze geweldige band, die we al tientallen jaren bij elkaar houden, in leven te houden. Als je geïnteresseerd bent. Er is geen druk. Je kunt het.'¹⁴⁴ Bekka accepteert zonder te aarzelen en zonder enig besef van de artistieke moeilijkheden waar de band mee geconfronteerd gaat worden.

In de zomer van 1994 gaat de Mac op tournee zonder drie van zijn meest creatieve leden: Lindsey Buckingham en Stevie

Nicks natuurlijk, maar ook Christine McVie, die ervoor kiest om thuis te blijven en niet op tournee te gaan. 'Uiteindelijk hadden we een groep getalenteerde mensen die goede muziek speelden', legt Mick Fleetwood uit, 'maar die nooit hadden moeten toeren onder de naam Fleetwood Mac. Deze keer ontbraken er te veel essentiële onderdelen aan de machine. We waren een compleet andere band, met alleen nog de originele drummer en bassist, en de originele naam.'²

Bekka Bramlett wordt aan de kant gezet als Stevie Nicks besluit terug te komen voor een lucratieve tournee met de Rumours-bezetting. Bekka vormt daarna het duo Bekka & Billy, met Billy Burnette, dat een titelloos album uitbrengt in 1996. Dan keert ze terug naar haar solocarrière. Ze brengt in 2008 het album *What's In It For Me* uit en in 2009 *I've Got News For You*. In de loop der jaren maakt ze vooral naam als achtergrondzangeres en heeft een aantal prestigieuze samenwerkingen op haar cv staan, zoals met Bad Company, Jonny Lang, Billy Joel, Buddy Guy, Faith Hill, Kenny Rogers, 3 Doors Down, Bob Seger, John Oates, LeAnn Rimes, Robert Plant en Lori McKenna.

Geen Stevie-bis

Bekka is nooit bitter geweest over haar korte periode bij Fleetwood Mac: 'Ik wist dat het mijn taak was om Stevie terug te halen', legt ze in 2003 uit in een interview met *Rolling Stone*. 'Ik was niet achterlijk. Ik wist dondersgoed dat het een gevaarlijke positie was toen ik deze aannam en dat ik tomaten naar me toegegooid kon krijgen... Maar ik wilde geen hoge hoed dragen en rondraaien op het podium [zoals Stevie]. Ik wilde mezelf zijn. Ik had zelfs mijn haar bruin geverfd, zodat de mensen achterin, op de goedkope stoelen, ook zouden begrijpen dat ze geen Stevie te zien kregen. Ik wilde niemand teleurstellen.'¹⁴⁴ Om de vergelijking met Stevie nog meer te vermijden, gaat Bekka zelfs zo ver dat ze weigert om haar kenmerkende nummers, zoals 'Rhiannon' en 'Dreams', op het podium te zingen. De zangeres vindt alleen de brute manier waarop ze haar ontslag te horen kreeg erg spijtig. 'Het was hartverscheurend. Mick ontsloeg me per fax [...]. Hij schreef: "Je wilt graag bij REO Speedwagon zingen, dus loop ik er alvast op vooruit en ontsla je nu meteen." En ja hoor, binnen tien dagen was het op CNN: Stevie Nicks is terug bij Fleetwood Mac.'¹⁴⁴ Gelukkig is Bekka niet wraakzuchtig van aard en legt deze onaardige manier van doen naast zich neer. Ze houdt uiteindelijk niets dan positieve herinneringen over aan haar tijd bij een van de grootste bands aller tijden en vertelt aan wie het maar wil horen dat het een eer was en blijft.

De auteurs

ROMUALD OLLIVIER is musicus, zanger, radiopresentator, journalist en auteur. Van 2003 tot 2018 is hij hoofdredacteur geweest van verschillende Franse muziekbladen, waaronder *Guitar Part*, *Guitar Book* en *Rock First*, adjunct-hoofdredacteur van *Rolling Stone*, en heeft hij honderden interviews en artikelen geschreven. Hij is ook coauteur van meerdere boeken over de gitaar, over verschillende artiesten en over de rockgeschiedenis, waaronder *Woodstock, la contre-culture hippie*, verschenen in 2019 en *Elton John, la Totale*, in 2022 bij uitgeverij E/P/A (Hachette).

OLIVIER ROUBIN is musicus, platenproducer, radiopresentator, journalist en auteur. Van 1998 tot 2018 is hij directeur publicaties en hoofdredacteur geweest van meerdere Franse muziekbladen, waaronder *Guitar Part* en *Rock First*, en adjunct-hoofdredacteur van *Rolling Stone*. Hij is ook auteur van een groot aantal interviews, artikelen en biografieën van artiesten – zoals de Franse zanger *M (Matthieu Chédid)* en de band *Matmatah* – en heeft meegeschreven aan boeken over de gitaar, over muziekproductie en over de rockgeschiedenis, waaronder *Woodstock, la contre-culture hippie*, verschenen in 2019 en *Elton John, la Totale*, in 2022 bij uitgeverij E/P/A (Hachette).

Oorspronkelijke titel:

Fleetwood Mac, la Totale.

Teksten: Romuald Ollivier en Olivier Roubin

Uitgegeven door Editions E/P/A - Hachette Livre, 2024

© 2024 Éditions E/P/A - Hachette Livre

www.editionsduchene.com

Gedrukt in China door C&C

Voor de Nederlandse uitgave:

Fleetwood Mac Compleet

© 2024, WBOOKS

Postbus 1129

8001 BC Zwolle

www.wbooks.com

info@wbooks.com

Vertaling: Ellen Veensma

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten met betrekking tot de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

NUR 660, 666

ISBN 978 94 625 8604 8